

Skadesforsikringselskaber

Markedsudvikling 2009

1. Konklusioner	3
2. Hovedtendenser i skadeforsikringssekskabernes årsregnskaber	4
Tabel 1: Uddrag af resultatopgørelser og balancer 2005-2009.....	4
Tabel 2: Nøgletal 2005-2009, vægtede gennemsnit.	5
Figur 1: Fordeling af præmier på hovedbrancher i 2008 og 2009.....	6
Figur 2: Erstatningsprocenter f.e.r, hovedbrancher, 2005-2009.....	7
3. Risici.....	7
Tabel 3: Selskaber fordelt efter forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast 2008-2009.	8
Figur 3: Solvensdækning – fraktiler og vægtet gennemsnit, 2005- 2009.....	9
Boks 1: Individuelt solvensbehov.....	10
Figur 6: Det individuelle solvensbehov i forhold til kapitalkravet, 2009.....	10
Tabel 8: Investeringsaktivernes sammensætning ultimo 2008 og 2009.....	11
Figur 5: Spredning i investeringsafkast.	12
4. Om Statistikken.....	12
5. Appendiks.....	14
Appendiks 1: Erstatningsprocenter f.e.r. fordelt på brancher, 2009.	14
Appendiks 2: Udviklingen i udvalgte nøgletal.....	15
Figur A1: Combined Ratio – fraktiler og vægtet gennemsnit 2005- 2009.....	15
Figur A2: Egenkapitalforrentning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2005-2009.....	16
Figur A3: Forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast siden 1995, mia. kr.....	17
Appendiks 3: Markedsbeskrivelse: internationalisering, koncentration, størrelse og segmentering.	18
Appendiks 4: Reassurance på brancheniveau.	20
Appendiks 5: Liste over skadeforsikringssekskaber under dansk tilsyn ult. 2009.	21
Appendiks 6 – Markedsbevægelser	23

Markedsudviklingen i 2009 for Skadesforsikrings-selskaber

1. Konklusioner

Der er sket en opbremsning i stigningen i bruttopræmierne. Samtidig stiger erstatningsudgifterne. Det gælder i særlig grad for privatforsikringer. Denne kombination pressede det forsikringstekniske resultat i 2009.

Det nødvendiggør fokus på risikostyring og korrekt prisfastsættelse af forsikringerne, især for de produkter, hvor erstatningsprocenterne stiger. Særligt udsatte er de selskaber, som har en lav solvensdækning og som ikke formår at skabe et positivt forsikringsteknisk resultat. Sammen med store udsving på de finansielle markeder tilfører dette selskaberne en øget sårbarhed.

Finanstilsynet lægger i 2010 særlig vægt på at vurdere skadesforsikringsselskaberne individuelle solvensbehov.

Solvensdækningen steg for hele sektoren fra 3,8 til 4,2 ultimo 2009. Spredningen mellem selskaberne er dog fortsat stor.

Den positive udvikling på kapitalmarkederne med stigende kurser på ikke mindst aktier sikrede et positivt nettoresultat mod et underskud året før.

Hovedtallene for skadesforsikringsselskaberne i 2009 var:

- Bruttopræmierne steg 1 pct, mens erstatningsudgifter steg med 4 pct.
- Det forsikringsmæssige resultat faldt med 32 pct. til et overskud på 3,5 mia. kr. i 2009 mod 5,2 mia. kr. i 2008
- Investeringsafkastet blev positivt på over 8 mia. kr. mod et underskud på 1,8 mia. kr. i 2008
- Forrentningen af egenkapitalen blev på 19 pct. mod en negativ egenkapitalforrentning i 2008 på knap 2 pct.

2. Hovedtendenser i skadeforsikringssekskabernes årsregnskaber

Årets resultat efter skat for samtlige skadesforsikringssekskaber blev på næsten 8 mia. kr., mod et underskud i 2008 på lidt over 1 mia. kr. Hovedårsagen til det forbedrede resultat efter skat kan henføres til et bedre investeringsafkast. Investeringsafkastet blev på 8,1 mia. kr., hvilket er det højeste afkast i fem år.

Tabel 1: Uddrag af resultatopgørelser og balancer 2005-2009.

Mio. kr.	2005	2006	2007	2008	2009	Vækst p.a. pct.	
						2005-2009	2008-2009
Resultatposter							
Bruttopræmier	43.027	44.684	52.947	53.207	53.723	5,7	1,0
Afgivne genforsikringspræmier	-4.303	-3.144	-3.446	-3.527	-3.786	-3,1	7,3
Præmieindtægter f.e.r.	37.773	40.877	48.612	49.166	49.697	7,1	1,1
Erstatningsudgifter f.e.r.	28.005	27.494	34.347	36.095	37.620	7,7	4,2
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.	6.555	7.326	8.685	8.891	8.639	7,1	-2,8
Forsikringsteknisk resultat	3.419	6.617	6.625	5.189	3.505	0,6	-32,5
Investeringsafkast	6.401	7.853	5.772	-1.831	8.100	6,1	542,4
Årets resultat efter skat	6.913	10.124	7.102	-1.063	7.964	3,6	849,2
Balanceposter							
hensættelser til forsikrings- og investeringskor	62.676	63.244	77.306	75.397	77.804	5,6	3,2
Egenkapital	38.891	45.047	46.976	40.867	45.145	3,8	10,5
Aktiver i alt	111.804	121.877	138.408	132.631	137.849	5,4	3,9

Anm.: Forsikringssekskabet Danica og reassuranceselskaber er generelt ikke indeholdt regnskabsanalysen, se afsnit 4: Om statistikken, samt evt. markedsartiklen fra 2008. F.e.r. betyder "for egen regning", dvs. efter fradrag af reassuranceandel, der afdækker en del af den forsikringsmæssige risiko. Regnskabstallene er baseret på indberetninger fra de institutter, der var på markedet i de enkelte år i 5-årsperioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Bruttopræmierne steg med blot én procent i 2009 og hermed fortsætter den tendens som er set siden 2007, hvor niveauet for bruttopræmier har ligget omkring 53 mia. kr. Tidligere oplevede skadesbranchen årlige vækstrater på over 5 pct.¹

¹ Med til billedet hører dog, at Tryg Vesta filialiserede sine norske aktiviteter i 2007, hvilket "løftede" tallene for 2007, idet den norske forretningsdel herved blev en del af den danske selskab og indgår i indberetninger til det danske Finanstilsyn. Tages der forbehold herfor, bliver "knækket" i kurven for bruttopræmierne i 2007 mindre udtalt, se appendiks 3 om internationalisering.

Skadeforsikringssekskabernes afgivne genforsikringer steg igen i år, men ligger fortsat under niveauet fra 2005 både relativt og absolut, jf. appendiks 4.

De direkte tegnede forsikringssekskabers samlede aktiver var ved udgangen af 2009 på 138 mia. kr. Det er en stigning på næsten 4 pct. i forhold til ultimo året før. Egenkapitalen steg med mere end 10 pct. til 45 mia. kr. og er hermed tilbage på niveau før den finansielle krise.

Bruttoerstatningsprocenten og bruttoomkostningsprocenten faldt i 2009. Combined ratio steg til 94,4 fra 92,7, hvilket illustrerer de skærpede forretningsvilkår. Forrentningen af egenkapitalen i 2008 var på 19 pct., jf. tabel 2 - og hænger sammen med det positive investeringsafkast. Se også appendiks 2.

Solvensdækningen er et udtryk for det antal gange sekskabernes basiskapital er større end kapitalkravene. Fra 2008 til 2009 er der sket et en stigning i solvensdækningen fra 3,8 til 4,2.

Tabel 2: Nøgletal 2005-2009, vægtede gennemsnit.

	2005	2006	2007	2008	2009
Bruttoerstatningsprocent	81,1	65,8	70,7	74,6	74,2
Bruttoomkostningsprocent	17,3	17,5	17,5	17,6	17
Combined ratio	93,5	87,1	90,3	92,7	94,4
Egenkapitalforrentning i procent	19,8	24,9	15,4	-1,7	19
Solvensdækning	4,7	4,1	3,9	3,8	4,2

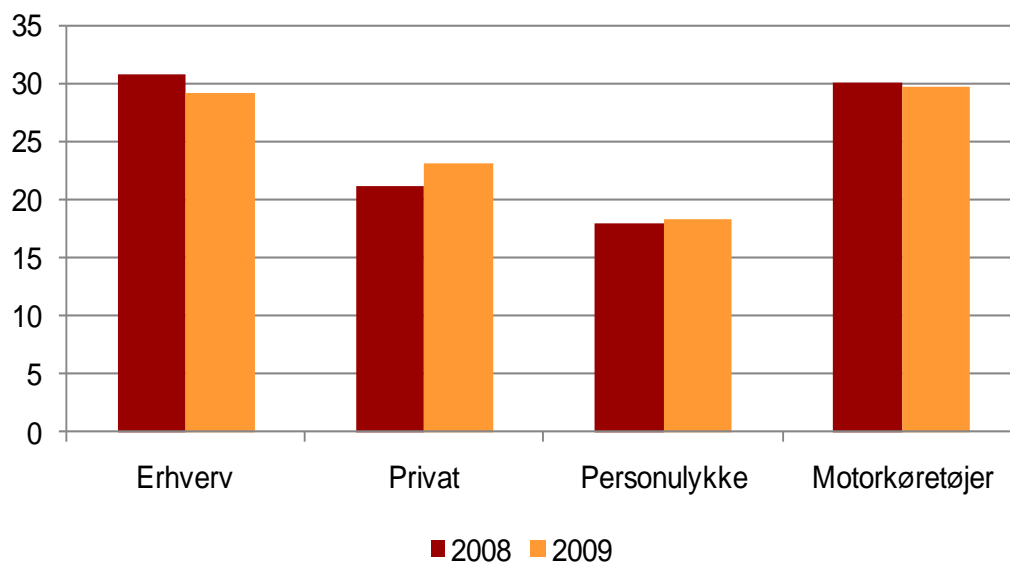
Anm.: Nøgletallene er beregnet som vægtede gennemsnit af de nøgletal, som de enkelte sekskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for hele 5-års-perioden baseret på de sekskaber, der var på markedet i det pågældende år. Vægtene afspejler det enkelte sekskabs tyngde inden for de pågældende nøgletal i det pågældende år.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Præmier og erstatninger fordelt på hovedområder og brancher

Målt på bruttopræmieindtægter er hovedbrancherne erhvervsforsikring og motorkøretøjer størst med en andel på omkring 30 pct. af de samlede direkte bruttopræmieindtægter. Fordelingen mellem de forskellige hovedgrupper har kun ændret sig lidt i forhold til 2008.

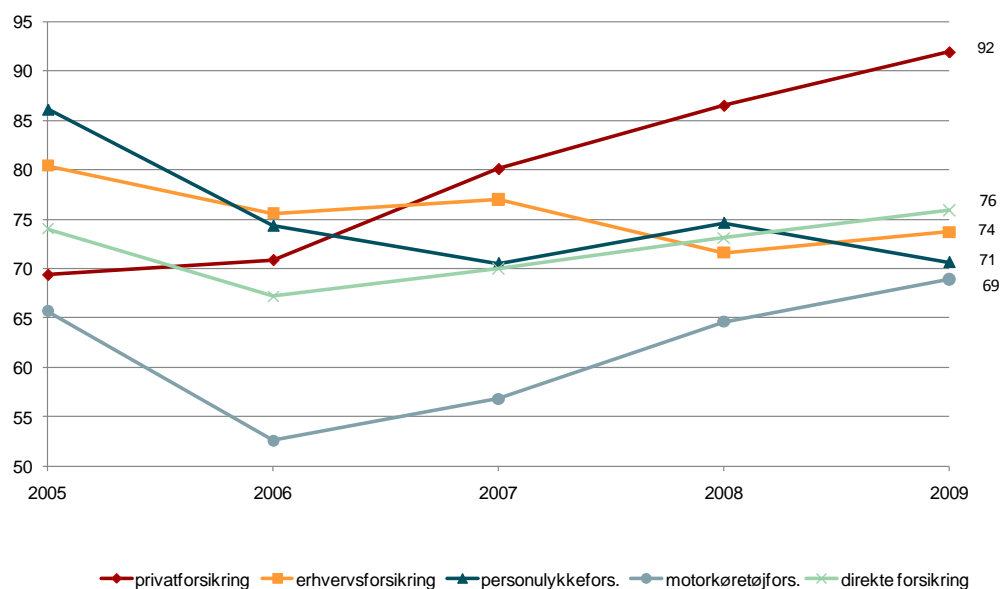
Figur 1: Fordeling af præmier på hovedbrancher i 2008 og 2009.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Alle hovedbrancher på nær personsulykkesforsikring har oplevet stigende erstatningsprocenter i 2009, jf. figur 2. Den største stigning i erstatningsprocenten er sket inden for motorkøretøjsforsikring og privatforsikring. Samlet set er erstatningsprocenten for direkte forsikring for egen regning steget med 2,8 pct. point i forhold til 2008 til 75,9 pct. i 2009, se figur 2.

Figur 2: Erstatningsprocenter f.e.r, hovedbrancher, 2005-2009

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Den højeste erstatningsprocent findes inden for privatforsikringer. Kigges blot nogle år tilbage ses langt lavere erstatningsprocenter. I fx 2004 var erstatningsprocenten for privatforsikring således 60,7. Et lyspunkt set fra selskaberne side, er personulykkesforsikring, hvor erstatningsprocenten faldt i 2009, se appendiks 1.

3. Risici

Samspil mellem forsikringsstrategi og investeringsstrategi

Samspillet mellem selskabernes forsikringsstrategi og investeringsstrategi er af central betydning for selskabernes risikostyring og dermed for Finanstilsynets bedømmelse af selskabernes økonomiske situation.

Tabel 3: Selskaber fordelt efter forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast 2008-2009.

		Forsikringsteknisk resultat		
		Positivt	Negativt	
2008				
Investeringsafkast	Positivt	Antal selskaber	40	16
		Procent af bruttopræmier	63%	2%
	Negativt	Antal selskaber	30	26
		Procent af bruttopræmier	29%	6%
2009				
		Forsikringsteknisk resultat		
		Positivt	Negativt	
Investeringsafkast	Positivt	Antal selskaber	56	42
		Procent af bruttopræmier	91%	9%
	Negativt	Antal selskaber	0	2
		Procent af bruttopræmier	-	-

Anm: I 2008 er antallet af selskaber i tabellen er 112, da et enkelt selskab ikke havde indberettet regnskab på opgørelses-tidspunktet.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Kun to selskaber har negativt investeringsafkast i 2009, og heraf er det ene selskab under ophør som forsikringsselskab i Danmark. Bortset fra et selskab, der havde et negativt investeringsafkast på 0,1 mio. kr., har alle selskaber således i 2009 haft et positivt investeringsafkast.

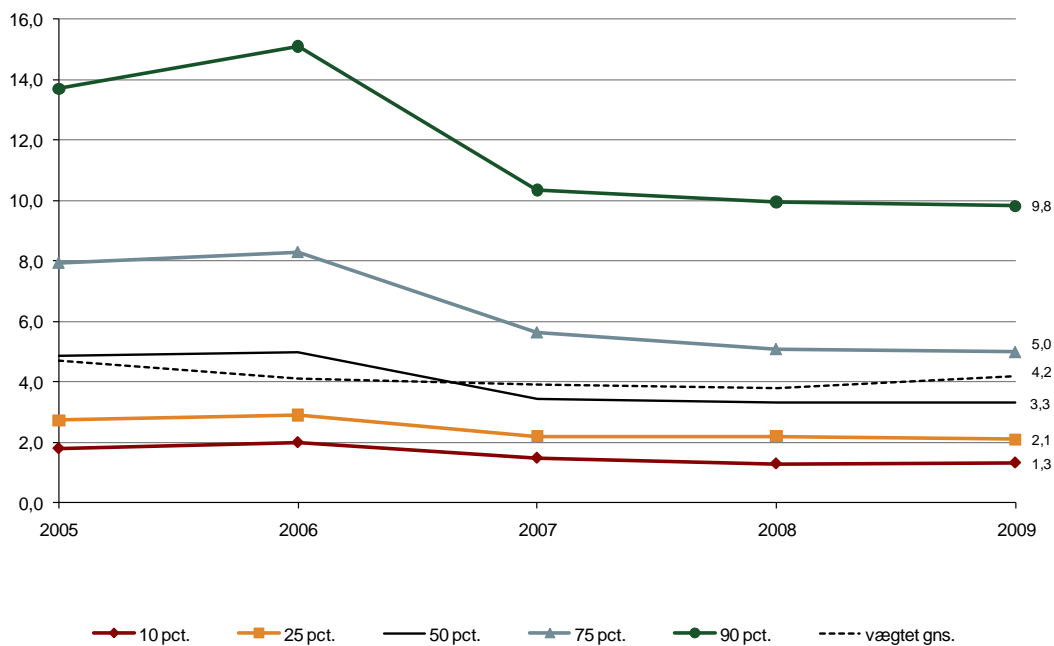
En yderligere analyse af udviklingen fra 2008 til 2009 viser, at ud af de 39 selskaber (de 42 er reduceret med ophørte selskaber), der i 2008 havde forsikringsteknisk underskud, er der fortsat 31 svarende til 80 pct., der også har forsikringsteknisk underskud i 2009.

Det er Finanstilsynets vurdering, at en række mindre selskaber har en tilbøjelighed til at acceptere forsikringstekniske underskud, fordi deres solvensoverdækning er meget stor i forhold til risikoen. Imidlertid indeholder gruppen også nystartede selskaber, som kan have det svært i starten eller som bevidst kalkulerer med forsikringsteknisk underskud for at få fodfæste. Hvis disse selskaber samtidig har en kraftig vækst på markedet har de Finanstilsynets særlige bevågenhed.

Solvensforhold

Et konkret mål for selskabernes kapitalforhold er solvensdækningen. Solvensdækning angiver forholdet mellem selskabernes faktiske kapital (basiskapital) og den største værdi af henholdsvis minimumskapitalkravet og solvenskravet beregnet med udgangspunkt i selskabets bruttopræmieindtægter og erstatningsudgifter. Ultimo 2009 er selskabernes gennemsnitlige solvensdækning på 4,2, hvilket vil sige, at basiskapitalen er 4,2 gange større end kapitalkravet.

Figur 3: Solvensdækning – fraktiler og vægtet gennemsnit, 2005-2009.

Arm.: Fraktilerne er beregnet på grundlag af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for perioden 2004-2005 baseret på de selskaber, der var på markedet i 2005, mens beregningerne for 2006-2008 er baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Det vægtede gennemsnit er indtegnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

De 10 pct. af selskaberne med den mindste overdækning i 2009 havde en solvensdækning under 1,3, mens de 10 pct. af selskaberne med den højeste overdækning havde en solvensdækning på mere end 9,8. Medianen angiver, at halvdelen af selskaberne havde en solvensdækning over henholdsvis under 3,3.

Boks 1: Individuelt solvensbehov

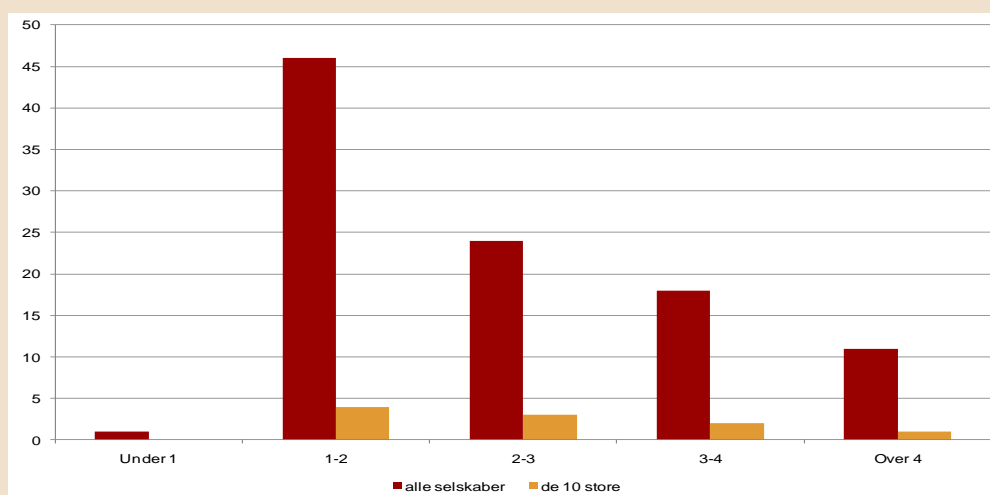
Siden 2007 har selskaberne indberettet et individuelt solvensbehov. Det individuelle solvensbehov pålægger selskaberne at fastsætte et solvensbehov ud fra egen risikovurdering.

Skadesforsikringselskaber skal i henhold til lovgivningen være i besiddelse af en basiskapital, der svarer til den største værdi af enten kapitalkravet eller det individuelle kapitalbehov. Kapitalkravet beregnes med udgangspunkt i selskabets bruttopræmieindtægter og erstatningsudgifter.

Fra oktober 2012 træder de kommende Solvens II regler i kraft for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser. Det individuelle solvensbehov er en forløber for Solvens II. De fleste selskaber har opgjort et individuelt solvensbehov, der er højere end det hidtidige kapitalkrav.

Finanstilsynet lægger i 2010 særlig vægt på at vurdere skadesforsikringselskaberne individuelle solvensbehov. Det sker både under ordinære inspektioner af forsikringselskaberne og under en række temainspektioner.

Figur 6: Det individuelle solvensbehov i forhold til kapitalkravet, 2009.

Anm.: Værdien angiver (Individuelt solvensbehov)/(kapitalkravet). En værdi på fx 2 angiver, at det individuelle solvensbehov er dobbelt så stort som kapitalkravet.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Finansielle risici og investeringsafkast

Størsteparten af selskabernes investeringsaktiver er placeret i obligationer og ved udgangen af 2009 var andelen 2/3 af de samlede investeringsaktiver. Tilbage i 2005 udgjorde obligationer ca. 53 pct. Den næststørste post er investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, hvor skadeselskaberne har placeret ca. 16 mia. kr. Halveringen af kapitalandele (aktier) fra 8,4 mia. til blot 3,7 mia. kr. skyldes blandt andet store værdifald på disse gennem sidste del af 2008 og første del af 2009, jf. tabel 8.

Tabel 8: Investeringsaktivernes sammensætning ultimo 2008 og 2009.

	2008		2009	
	Mio. kr.	Andel	Mio. kr.	Andel
Investeringsejendomme	2.448	2,1	2.418	2,0
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder	14.069	12,1	16.617	14,0
Kapitalandele	8.366	7,2	3.680	3,1
Investeringsforeningsandele	7.771	6,7	8.270	7,0
Obligationer	77.686	67	78.698	66,5
Øvrige investeringsaktiver	5.568	4,8	8.627	7,3
Investeringsaktiver i alt	115.980	100	118.389	100,0

Anm.: Forsikringselskabet Danica indgår ikke i beregningerne.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Det positive investeringsafkast i 2009 dækker over en stor spredning i investeringsafkastet på selskabsniveau, jf. figur 5. Den bedste tiende del af selskaberne har opnået et afkast på over 150 pct., mens den dårligste tiendedel kun opnåede en nul-forretning. Sektorens gennemsnitlige forretning blev på 10 pct. i 2009, hvilket er det højeste i flere år.

Figur 5: Spredning i investeringsafkast.

Anm.: Investeringsafkastet i procent er beregnet ved at sætte investeringsafkastet i forhold til selskabets samlede aktiver.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

4. Om Statistikken

Markedsudviklingsartiklen er som udgangspunkt baseret på indberettede årsregnskaber for direkte tegnende skadesforsikringsselskaber i Danmark. Analyserne i artiklen omfatter alle danske skadesforsikringsselskaber med tilladelse fra Finanstilsynet og som ikke har truffet beslutning om ophør før den 1. januar 2010.²

Forsikringsselskabet Danica er udeladt i visse beregninger. Årsagen til at Forsikringsselskabet Danica ikke medtages i de øvrige analyser er at selskabet fungerer som holding selskab for Danica Pensions., se evt. også markedsudviklingsartikel for skadeselskaber 2008. For regnskabsåret 2009 har 101 direkte tegnende skadesforsikringsselskaber indberettet. Reassuranceselskabers regnskabstal og nøgletal er således som udgangspunkt ikke medregnet.

² To selskaber udarbejder forskudte regnskaber. Danish Crown (53089), som er medtaget i artiklen og Forsikringsselskaber af 1. juni 2007 A/S (53105) som ikke er medtaget i artiklen.

Regnskabstal og nøgletal for de enkelte skadesforsikringsselskaber samt aggregerede tal vil blive gjort tilgængelige på Finanstilsynets hjemmeside – www.finanstilsynet.dk. Reassuranceselskaberne indgår i dette statistiske materiale.

Reassuranceselskaber

Opdelingen i direkte og indirekte tegnende skadesforsikringsselskaber er ikke helt entydig, idet enkelte reassuranceselskaber har direkte forretninger og flere af de direkte tegnende skadesforsikringsselskaber tillige tegner indirekte forretning.

Blandt de 101 skadesforsikringsselskaber under dansk tilsyn er 10 i denne artikel defineret som reassuranceforsikringsselskaber, heraf er hovedparten såkaldte captives.³ Et selskab betegnes i denne artikel som et reassuranceselskab eller genforsikringsselskab, når selskabets indirekte bruttopræmier de seneste 5 år udgør mere end 50 pct. af selskabets samlede bruttopræmier de seneste 5 år. Reassuranceselskabernes samlede bruttopræmieindtægter udgør 323 mio. kr. i 2009, svarende til 0,59 pct. af de samlede bruttopræmier.

³ Captives er forsikringsselskaber, der ejes af selskaber eller koncerner og udelukkende har til formål at forsikre selskabets eller koncernens risici.

5. Appendiks

Appendiks 1: Erstatningsprocenter f.e.r. fordelt på brancher, 2009.

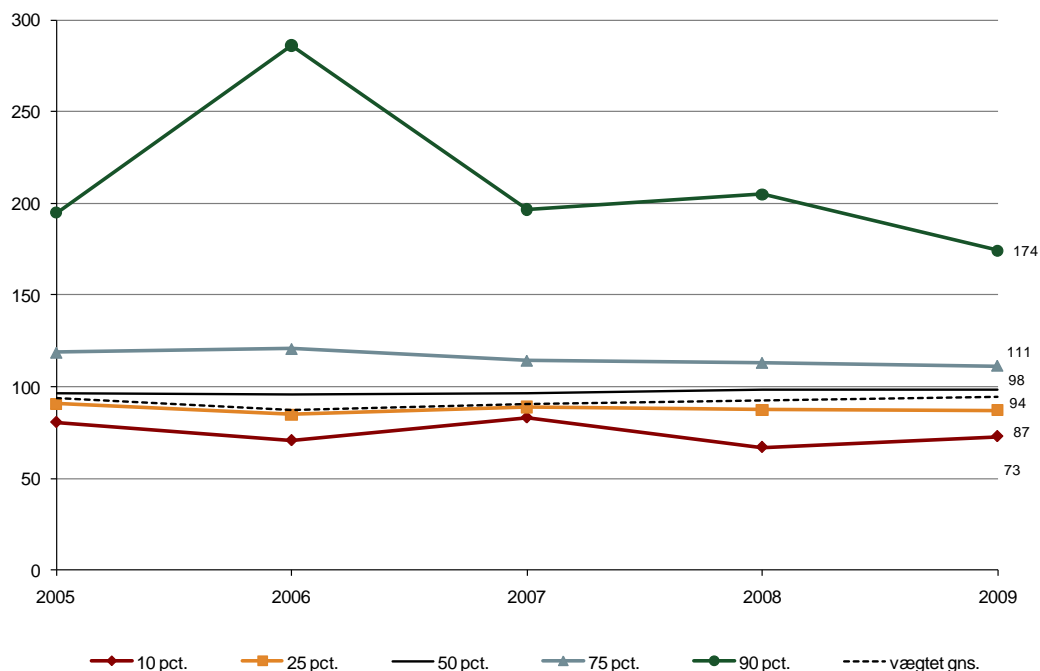
Mio.kr. og procent	2009			2008	
	Præmieindtægter	Erstatningsudgifter	Erstatningsprocent	Erstatningspct. året før	
Arbejdsskadeforsikring	4.276	2.828	66,1	64,7	
Bygningsforsikring	3.915	3.490	89,2	84,8	
Byggeskade forsikring	14	-4	-25,7	0,0	
Løsøreforsikring m.v.	2.658	1.962	73,8	76,2	
Erhvervsansværsforsikring	1.546	903	58,4	53,3	
Sø- og transportforsikring	1.286	933	72,5	73,7	
Luftfartsforsikring	1	-1	-137,0	69,5	
Anden erhvervsforsikring	621	447	71,9	68,0	
I alt erhvervsforsikring	14.318	10.558	73,7	71,6	
Familieforsikring	3.846	3.678	95,6	83,8	
Grundejerforsikring	4.819	4.377	90,8	91,3	
Fritidshusforsikring	646	498	77,0	78,7	
Ejerskifteforsikring	375	559	149,2	122,0	
Anden privatforsikring	1.673	1.324	79,1	64,5	
I alt privatforsikring	11.358	10.435	91,9	86,5	
Sundhedsforsikring	885	712	80,4	105,1	
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	7.675	5.401	70,4	73,8	
Erhvervsudygtighedsforsikring	408	221	54,3	41,7	
I alt personulykkesforsikring	8.968	6.334	70,6	74,6	
Ansvar	5.921	4.036	68,2	60,5	
Kasko	8.633	5.997	69,5	67,5	
I alt motorkøretøjsforsikring	14.554	10.033	68,9	64,6	
Kredit- og kautionsforsikring	118	22	18,8	12,0	
Turistassistanceforsikring	549	470	85,7	73,4	
Retshjælpsforsikring	28	15	54,2	76,1	
I alt direkte forsikring	49.893	37.867	75,9	73,1	

Anm.: Bemærk at tabel 2 angiver den samlede bruttoerstatningsprocent, mens erstatningsprocenten i denne tabel er for egen regning. Reassuranceselskabernes direkte forretning er til forskel for tabel 2 medregnet nærværende tabel.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 2: Udviklingen i udvalgte nøgletal.

Figur A1: Combined Ratio – fraktiler og vægtet gennemsnit 2005-2009.

Anm.: Forsikrings-selskabet Danica indgår ikke i beregningerne. Fraktilerne er beregnet på grundlag af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet.

Det vægtede gennemsnit er indtegnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

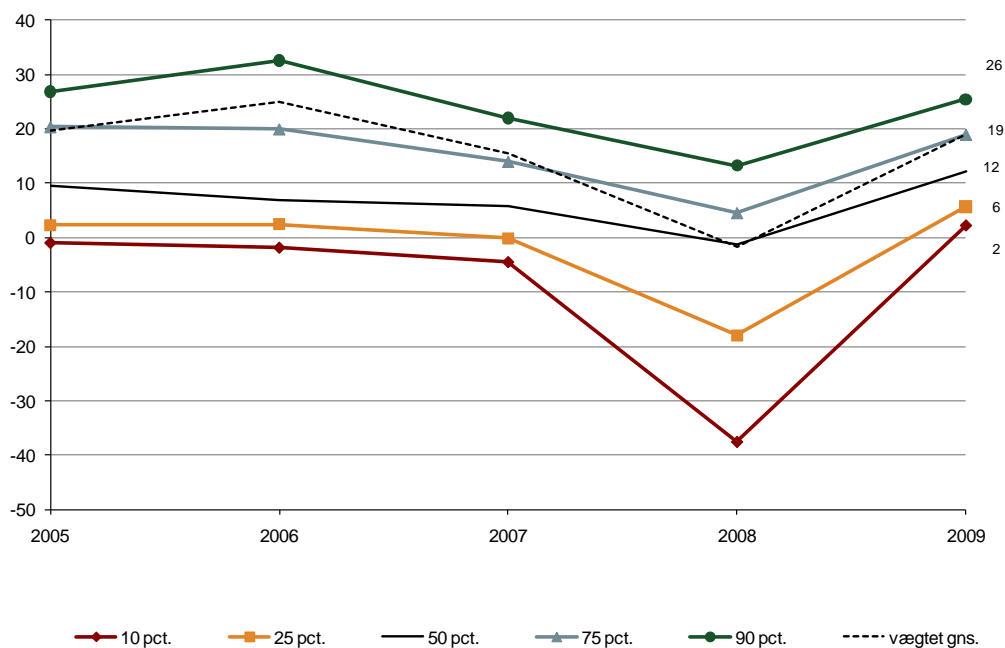
Tabel A1: Operating ratio.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Operating ratio	93,2	92,1	85,1	87	90,1	93,5

Anm.: Operating ratio måler udgifter til erstatning og administration pr. præmiekrone inkl. forsikringsteknisk rente. Operation ratio er et mål for rentabiliteten af selskabets samlede drift.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Figur A2: Egenkapitalforrentning – fraktiler og vægtet gennemsnit 2005-2009.

Anm.: Fraktilerne er beregnet på grundlag af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for 2005 baseret på de selskaber, der var på markedet i 2005, mens beregningerne i 2006-2009 er baseret på de selskaber, der var på markedet i det pågældende år. Det vægtede gennemsnit er indtegnet på grundlag af de i tabel 2 anførte nøgletal for 5-års-perioden.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A2: Relativt afløbsresultat.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Relativt afløbsresultat	-2,4	0,5	5,7	4,1	3	3,1

Anm.: Afløbsresultatet måler om de hensættelser, som selskaberne har foretaget til skader, der er indtruffet i tidligere regnskabsår, men endnu ikke afviklet, er tilstrækkelige til at dække skaderne. Hvis afløbsresultatet ultimo er positivt, har der været for store hensættelser i forhold til skaderne. Er afløbsresultatet negativt, har selskabet undervurderet skaderne i hensættelserne. Desuden kan generelle revurderinger af hensættelserne slå igennem på afløbsresultat. Det relative afløbsresultat måler afløbsresultatet set i forhold til de primohensættelser, det vedrører.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Figur A3: Forsikringsteknisk resultat og investeringsafkast siden 1995, mia. kr.

Anm.: Forsikringselskabet Danica indgår ikke i beregningerne. Reassuranceselskaber er ikke medregnet i regnskabstallene. For 1995- 2004 er "investeringsresultat" opført under "investeringsafkast".

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tablet A3: Gennemsnitligt investeringsafkast fordelt på andelen af kapital- og investeringsandele 2008-2009.

	Kapital- og investeringsandele i % af samlede investeringsaktiver				
	Ingen	0-10 pct.	10-25 pct.	25-50 pct.	over 50 pct.
2008					
Investeringsafkast i % af bruttopræmier	46,2	23,8	-31,5	-182,1	-819,4
Investeringsafkast i % af samlede aktiver	4,5	0,5	-6,5	-16,3	-16,4
Investeringsafkast	14,7	35,3	-74,1	-72,4	-44,9
Antal selskaber	26	28	23	12	14
	Kapital- og investeringsandele i % af samlede investeringsaktiver				
2009					
Investeringsafkast i % af bruttopræmier	121,2	67,3	67,4	50,9	464,5
Investeringsafkast i % af samlede aktiver	3,9	5,6	6,4	9,0	10,6
Investeringsafkast	13,8	229,2	37,1	49,7	53,5
Antal selskaber	25	25	24	10	13
<i>Heraf antal selskaber placeret i samme kategori i 2008</i>	<i>19</i>	<i>23</i>	<i>24</i>	<i>9</i>	<i>11</i>

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 3: Markedsbeskrivelse: internationalisering, koncentration, størrelse og segmentering.

Tabel A4: Danske forsikringssekskabers bruttopræmieindtægter fra andre EU-lande, eller lande der har gennemført 3. skadesforsikringsdirektiv.

Mio. kr.	Fra filialer	Fra tjenesteydelsesforretning	I alt
2006	578	616	1.194
2007	7.265	694	7.959
2008	8.981	692	9.673
2009	8.772	780	9.552

Anm.: Danske selskaber kan udføre grænseoverskridende virksomhed via filialer eller ved direkte tjenesteydelsesformidling.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A5: Gennemsnitligt antal brancher fordelt på selskabsstørrelse.

Bruttopræmier	Antal selskaber	Gns. antal brancher pr. selskab
Over 4 mia. kr.	4	17,0
Mellem 1 og 4 mia. kr.	6	10,2
Mellem 100 mio. og 1 mia. kr.	31	7,6
Under 100 mio. kr.	59	2,4

Anm.: Selskaberne er grupperet efter bruttopræmiernes størrelse. De såkaldte personforsikringssekskaber er udeladt.
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Tabel A6: Procentvis fordeling af bruttopræmier på selskabsstørrelse, 2009.

Pct.	Over 4 mia. kr.	Mellem 1 og 4 mia. kr.	Mellem 100 mio. og 1 mia. kr.	Under 100 mio. kr.
Arbejdsskadeforsikring	68,9	3,1	25,4	2,6
Bygningsforsikring	72,9	10,0	16,4	0,7
Bygge skade forsikring	1,7	0,1	98,3	0,0
Løsøreforsikring m.v.	80,3	5,5	12,2	2,0
Erhvervsansvarsforsikring	81,1	3,8	12,5	2,6
Sø- og transportforsikring	85,7	0,7	5,8	7,8
Luftfartsforsikring	0,0	0,0	100,0	0,0
Anden erhvervsforsikring	67,8	2,0	25,1	5,1
Familieforsikring	54,5	30,2	13,8	1,6
Grundejerforsikring	65,0	22,3	10,8	2,0
Fritidshusforsikring	70,8	20,9	7,0	1,4
Ejerskifteforsikring	56,0	28,5	8,8	6,7
Anden privatforsikring	73,9	6,8	18,5	0,8
Sundhedsforsikring	53,2	0,2	46,6	0,0
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	35,7	46,7	16,5	1,1
Erhvervsudygtighedsforsikring	55,7	0,0	44,3	0,0
Ansvar	67,6	19,1	11,7	1,6
Kasko	67,6	18,3	12,2	1,9
Kredit- og kautionsforsikring	23,7	0,0	76,3	0,0
Turistassistanceforsikring	92,0	7,2	0,8	0,0
Retshjælpsforsikring	68,3	0,0	31,7	0,0
I alt direkte forsikring	63,9	18,8	15,4	1,9

Anm.: Selskaberne er grupperet efter bruttopræmiernes størrelse.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 4: Reassurance på brancheniveau.

<i>Pct.</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Arbejdsskedeforsikring	3,8	3,1	2,2	2,2	2,1
Bygningsforsikring	24,8	19,4	20,9	19,2	18,9
Byggeskade forsikring				21,1	81,5
Løsøreforsikring m.v.	21,7	23,2	21,4	20,1	20,3
Erhvervsansvarsforsikring	11,9	12,2	11,8	8,4	10,4
Sø- og transportforsikring	24,8	20,1	22,4	19,3	24,8
Luftfartsforsikring	96,0	94,5	91,0	-341,0	90,0
Anden erhvervsforsikring	19,7	17,8	16,2	18,7	21,0
I alt erhvervsforsikring	22,2	19,7	16,5	13,4	15,0
Familieforsikring	3,0	2,5	2,4	2,6	3,0
Grundejerforsikring	8,3	6,9	6,3	5,5	5,5
Fritidshusforsikring	5,6	4,5	3,5	3,3	3,6
Ejerskifteforsikring	9,7	1,9	1,4	0,6	0,4
Anden privatforsikring	6,3	9,2	10,0	6,3	6,2
I alt privatforsikring	6,0	5,1	4,9	4,3	4,5
Sundhedsforsikring	5,6	1,3	1,3	0,1	0,6
Enkelt ulykkes- og sygeforsikring	13,5	1,4	1,2	1,7	1,4
Erhvervsudygtighedsforsikring	20,0	0,1	0,0	0,0	0,0
I alt personulykkesforsikring	13,2	1,4	1,1	1,5	1,3
Ansvar	2,9	2,7	2,4	2,7	3,2
Kasko	1,9	2,0	1,9	2,1	2,8
I alt motorkøretøjsforsikring	2,3	2,3	2,1	2,3	3,0
Kredit- og kautionsforsikring	67,4	70,1	67,1	43,9	48,2
Turistassistanceforsikring	0,0	0,0	0,4	0,3	0,2
Retshjælpsforsikring	0,1	0,1	0,1	0,4	3,3
I alt direkte forsikring	12,3	9,1	7,6	6,4	7,0

Anm: Den negative andel for luftfartsforsikring skyldes, at for 2008 selskaber har opsagt genforsikringsaftaler og derfor fået tilbagebetalt resterende præmier for genforsikringerne. Omfanget af de danske selskabers luftfartsforsikringer er reduceret til 1 mio. kr. i præmieindtægter i 2009.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

Appendiks 5: Liste over skadesforsikringselskaber under dansk tilsyn ult. 2009.

Koncern	REGNR	ADNAVN	Type	Bruttopræmier mio. kr.	Genforsikring
Tryg:	53070	TrygVesta Forsikring A/S	Alm.	16.906	
	50053	TrygVesta Garantiforsikring A/S	Alm.	179	
Topdanmark:	52009	Topdanmark Forsikring A/S	Alm.	5.871	
	53061	Danske Forsikring A/S	Alm.	1.933	
	52070	Industriens Arbejdsskadeforsikring A/S	Alm.	273	
Lærerstandens Brand.:	50184	Lærerstandens Brandforsikring G/S	Alm.	1.285	
	50092	Bauta Forsikring A/S	Alm.	293	
	52094	Runa Forsikring A/S	Alm.	178	
	53097	FDM Forsikring A/S	Alm.	108	
	53040	Genforsikringsaktieselskabet Virke	Alm.	88	Genforsikring
Købstædernes Fors.:	51778	Købstædernes Forsikring, gensidig	Alm.	585	
	52035	Forsikringsaktieselskabet K.a.B. International	Alm.	40	Genforsikring
Himmerland:	53055	Concordia Forsikring A/S	Alm.	220	
	51571	Forsikringselskabet HIMMERLAND G/S	Alm.	192	
Gjensidige:	53079	KommuneForsikring A/S	Alm.	875	
	52071	Gjensidiges Arbejdsskadeforsikring A/S	Alm.	404	
	53104	Fair Forsikring A/S	Alm.	402	
Codan:	52042	Codan Forsikring A/S	Alm.	6.920	
	50175	Trekrøner Forsikring A/S	Alm.	447	
	53074	Forsikringselskabet PrivatSikring A/S	Alm.	405	
Alm. Brand:	53086	Alm. Brand Forsikring A/S	Alm.	4.668	
	51809	A/S Det Københavnske Reassurance-Compagni	Alm.	11	Genforsikring
	51706	Sygeforsikringen "danmark", gs.	Alm.	2.465	
	50043	Forsikrings-Aktieselskabet ALKA	Alm.	1.631	
	53006	Nykredit Forsikring A/S	Alm.	1.417	
	51619	GF-FORSIKRING A/S	Alm.	1.405	
	53038	PKA+Personforsikring A/S	Alm.	529	
	53068	Alpha Insurance A/S	Alm.	434	
	50149	Europæiske Rejseforsikring A/S	Alm.	429	
	53072	Forsikringselskabet Danica, Skadeforsikringsaktieselskab af 1999	Alm.	357	
	51777	Thisted Forsikring, g/s	Alm.	270	
	50240	Sønderjysk Forsikring G/S	Alm.	207	
	50099	Lokal Forsikring G/S	Alm.	185	
	51949	Forsikringselskabet Nærsikring A/S	Alm.	178	
	51519	Popermo Forsikring g/s	Alm.	175	
	53073	Mølholm Forsikring A/S	Alm.	174	
	50102	Vestjylland Forsikring gs	Alm.	165	
	53053	PenSam Forsikringsaktieselskab	Alm.	147	
	50295	Gartneres Forsikring GS, Dansk Jordbrug	Alm.	145	
	53103	ETU Forsikring A/S	Alm.	145	
	50253	Aros Forsikring - gensidigt forsikringselskab	Alm.	135	
	53100	DONG Insurance A/S	Captive	129	
	53065	Borealis Insurance A/S	Captive	126	
	53089	Danish Crown Insurance A/S	Captive	112	

Appendiks 5 (fortsat): Liste over skadesforsikringselskaber under dansk tilsyn ult. 2009

REGNR	ADNAVN	Type	Bruttopræmier mio. kr.	Genforsikring
53028	Bornholms Brandforsikring A/S	Alm.	97	
53067	DiBa Forsikring A/S	Alm.	84	
53101	D.S. Forsikring A/S	Captive	76	Genforsikring
50052	Forsikring Fyn A/S	Alm.	71	
50134	Forsikringselskabet Trafik, gensidigt	Alm.	68	
50060	Midtjysk Forsikring, gensidigt selskab	Alm.	53	
50230	Forsikringselskabet Vejle Brand af 1841 g/s	Alm.	50	
50167	STORSTRØMS FORSIKRING G/S	Alm.	49	
53099	M.E.L.E.S. Insurance A/S	Captive	48	
50140	HF-FORSIKRING G/S	Alm.	47	
53109	MTH Insurance a/s	Alm.	45	
53082	Global Insurance A/S	Captive	41	Genforsikring
53106	Vendsyssel A/S, Forsikringselskabet	Alm.	35	
50018	Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Søfart, gensidigt Forbund	Alm.	35	
53002	AP Skadesforsikring Aktieselskab	Alm.	34	
50257	Dansk Glasforsikring A/S	Alm.	29	
53110	DSV Insurance A/S	Alm.	29	
50441	Søassuranceforeningen "Ærø" (gensidig)	Alm.	26	
53094	TDC Reinsurance A/S	Captive	24	Genforsikring
53107	Danfoss Captive Reinsurance A/S	Captive	23	Genforsikring
50192	Kongeriget Danmarks Hesteforsikring G/S	Alm.	23	
53087	Dansk Boligforsikring A/S	Alm.	20	
50635	Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri, gensidigt forbund	Alm.	20	
53005	Dansk Fartøjsforsikring A/S	Alm.	16	
53093	Arriva Insurance A/S	Captive	14	
50479	Skibsforsikringsforeningen i Frederikshavn, gensidig forening	Alm.	11	
53092	Carlsberg Insurance A/S	Captive	10	Genforsikring
50568	Danske Privatbaners Forsikringsforening G/S	Alm.	10	
50580	Nørrejyllandens gensidige Søforsikringsforening	Alm.	9	
53090	Lundbeck Insurance A/S	Captive	8	Genforsikring
53095	Dansk Musiker Forbund Forsikring G/S	Alm.	7	
50453	NÆR-BRAND Forsikring G/S	Alm.	7	
50220	Sydligte Farvandes gensidige Forsikring for Fiskefartøjer, De	Alm.	6	
50154	Odsherred Forsikring G/S	Alm.	5	
50540	Dansk Jagtforsikring A/S	Alm.	5	
50469	Lemvig Skibsforsikring, gensidig Forening	Alm.	5	
53108	FF Forsikring A/S	Alm.	4	
50234	Landinspektørernes gensidige Erhvervsansvarsforsikring	Alm.	4	
50826	Hvide Sande gensidige Skibsforsikringsforening	Alm.	3	
53088	Dansk Ejendomsforsikring A/S	Alm.	3	
53080	NSI Insurance A/S	Captive	2	
50421	Det gensidige forsikringselskab Dansk Plantageforsikring	Alm.	1	
50544	Urmagerens gensidige Indbrudstyverforsikring	Alm.	1	
53063	El-apparatforsikring A/S Captivegenforsikringselskab	Captive	1	Genforsikring
51609	Fiskefartøjsforsikringen "Læsø", gensidigt selskab	Alm.	1	
52036	Civiløkonomernes Tillægssikring, Gensidigt Forsikringselskab	Alm.	1	
50516	Grenaa gensidige Forsikring for Fiskefartøjer	Alm.	1	
50480	Skagens Skibsforsikring G/F	Alm.	0	
50088	Forsikringselskabet Brandkassen G/S	Alm.	0	
51659	Sydjyske Købmænds Gensidige Tyveriforsikringselskab	Alm.	0	
50095	Herning Forsikring G/S	Alm.	0	
50074	Ulfborg-Hind Herreds Brandassurance- selskab for løsøre, gensidig	Alm.	0	
50447	Hids Herreds samt Grønbæk, Hinge og Vinderslev Sognes Brandforsikring	Alm.	0	
51086	Læsø gensidige Brandforsikringsforening	Alm.	0	
50179	Tistrup m.fl. Sognes Brandforsikring G/S	Alm.	0	
53098	QBE Nordic Aviation Insurance A/S	Alm.	0	
53105	Forsikringselskabet af 1. juni 2007 A/S	Captive	-	

Appendiks 6 – Markedsbevægelser

Selskaber, der har forladt markedet under dansk tilsyn i 2009			
<i>REGNR</i>	<i>ADNAVN</i>	<i>Bruttopræmier, 1000 kr.</i>	
50080	Morsø Forsikring gs	3.003	Forladt
50105	PB-Forsikring g/s	757	Forladt
50275	NÆR-BRAND Forsikring G/S	1.649	Forladt
50431	NÆR-BRAND Forsikring - G/S	2.289	Forladt
50633	NÆR-BRAND Forsikring G/S	863	Forladt
53045	Jordemødrenes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53046	Kontorpersonalets Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53047	Kost- og Ernæringsfagliges Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53048	Bioanalytikernes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53049	Socialrådgivernes og Socialpædagogernes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53050	Ergoterapeuternes og Fysioterapeuternes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53051	Lægesekretærernes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53052	Sygeplejerskernes Personforsikringssselskab A/S	0	Forladt
53096	Kirkbi Insurance A/S	0	Forladt
53102	Alpha Insurance A/S	118.189	Forladt

Selskaber, der er indtrådt på markedet under dansk tilsyn i 2009			
		<i>Bruttopræmier, 1000 kr.</i>	
53108	FF Forsikring A/S	4.297	Indtrådt
53109	MTH Insurance a/s	45.272	Indtrådt
53110	DSV Insurance A/S	28.756	Indtrådt